KAUPAN LIITTO

LAUSUNTO 1(3)

Janne Koivisto 8.12.2015

Eduskunnan talousvaliokunta
Viite: TEM2015-00456

Lausuntopyyntö: EU; Komissio; Tiedonanto sisämarkkinastrategiaksi; Sisämarkkinoiden päivitys: enemmän mahdollisuuksia kansalaisille ja yrityksille

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Kaupan liitolta lausuntoa otsikkoasiassa. Kaupan liitto kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Yleistä

Komissio julkaisi lokakuussa 2015 tiedonannon sisämarkkinastrategiaksi. Tiedonanto sisältää 22 toimenpiteen listan, joka kattaa lainsäädäntöaloitteita ja muita toimia. Valtioneuvoston E-kirjelmässä esittämät kannat tiedonantoon vastaavat pääosin Kaupan liiton näkemyksiä. Kaupan liitto kannattaa komission strategiassa esittämiä tavoitteita, jotka tähtäävät jäljellä olevien esteiden purkamiseen sekä olemassa olevan lainsäädäntökehyksen parempaan toimeenpanoon.

Kaupan liitto haluaa kiinnittää valiokunnan huomion seuraaviin tiedonannon kohtiin:

Perusteettomat maarajoitukset eli geoblokkaus

Geoblokkauksella tarkoitetaan verkkokaupassa käytettyjä maarajoituksia, joilla voidaan esimerkiksi estää käyttäjien maantieteellisen sijainnin perusteella pääsy verkkosivuille tai rajata sivujen käytettävyyttä. Geoblokkaus määritelmänä käsittää niin fyysisten tavaroiden kuin digitaalisten sisältöjen (kuluttaja)kaupan online-ympäristössä.

Puollamme E-kirjeessä esitetty kantaa, jonka mukaan perusteettomiin maarajauksiin on tärkeä puuttua. Yhtäältä yhdymme Suomen kantaan siinä, että yrityksiä ei tule esimerkiksi velvoittaa sopeuttamaan toimintaansa kaikkien jäsenvaltioiden sopimuskäytäntöihin. Kaikki maarajoitukset eivät ole syrjiviä tai perusteettomia.

Kaupan liitto
Eteläranta 10, PL 340
00131 Helsinki
Puh. (09) 172 850
kauppa@kauppa.fi
www.kauppa.fi

Maarajoitukset voivat johtua useista eri syistä. Yrityksen valitseman liiketoimintamallin ohella niihin voivat vaikuttaa jäsenvaltioiden lainsäädännön erot, jakelulogistiikan kustannukset tai tavarantoimittajien jakelusopimuksissa asettamat ehdot. Kaikki mainitut syyt ovat lähtökohtaisesti perusteltuja ja laillisia syitä rajata toimituksia maantieteellisesti. Kyse ei ole kansallisuuteen tai asuinpaikkaan perustuvasta syrjinnästä.

Verkkokaupat eivät aina kohdenna toimintaansa kaikkialle sisämarkkinoille tai ylipäätään edes kotimaansa ulkopuolelle. Koko sisämarkkinoita koskeva faktinen toimituspakko olisi huomattava sopimusvapauden rajoitus ja kustannustekijä tällaisille yrityksille. Tavaroiden etäkaupassa tämä korostuu digitaalisiin sisältöihin verrattuna jo pelkästään logististen kustannusten vuoksi. Markkinat ja kustannusrakenteet ovat eri EU:n jäsenvaltiossa erilaisia, jolloin on luonnollista, että yritykset suhtautuvat niihin eri tavoin.

Yritysten sopimusvapauden rajoittaminen ei ole oikea tapa kehittää sisämarkkinoita. Yritysten tulee itse voida määrittää liiketoimintastrategiansa ja kohdemarkkinansa. Kaupan liiton näkemyksen mukaan komission tulee ensisijassa pyrkiä mahdollisimman täydelliseen sääntelyn harmonisointiin ja implementoinnin valvontaan sisämarkkinoilla.

Vähittäiskaupan sijoittumista koskevat rajoitukset

Kaupan liitto kannattaa sisämarkkinastrategiassa esitettyä aloitetta koskien tiedonantoa toimintatavoista vähittäiskaupan sijoittumisen ja helpottamiseksi ja rajoitusten vähentämiseksi. Vähittäiskaupan sijoittumista koskevien lainsäädännöllisten rajoitusten purkaminen ei kuitenkaan edellytä EU-tason toimia, vaan on kansallisessa toimivallassa.

Suomessa yhtenä erityisongelmana vähittäiskaupan kilpailulle on tunnistettu maankäyttö- ja rakennuslaista ja erityisesti sen vähittäiskaupan suuryksikkösääntelystä (9 a luku) johtuva markkinoille tulon ja siellä laajentumisen este. Ongelma on tunnistettu myös Sipilän hallitusohjelmassa, jonka nojalla ympäristöministeriö on nimennyt työryhmän valmistelemaan maankäyttö- ja rakennuslain uudistamista. Työryhmän tehtävänannon yhtenä osana onkin ”vähittäiskaupan suuryksiköiden sijoittumisen ohjauksen lieventäminen luopumalla kaupan laatuluokituksesta sekä keventämällä suuryksikkösääntelyä keskustojen alueella.”

Kaupan liitto toivookin, että YM:n organisoimassa työryhmässä tunnistettuihin ongelmiin tartutaan ripeästi ja määrätietoisesti.

Kaupan liitto
Eteläranta 10, PL 340
00131 Helsinki
Puh. (09) 172 850
kauppa@kauppa.fi
www.kauppa.fi

Janne Koivisto 8.12.2015

KAUPAN LIITTO

Juhani Pekkala
Toimitusjohtaja

Kaupan liitto
Eteläranta 10, PL 340
00131 Helsinki
Puh. (09) 172 850
kauppa@kauppa.fi
www.kauppa.fi